

**AVOIN KIRJE CHARLES NAINELLE,
BERNIN KANSAINVÄLISEN SOSIALISTISEN
TOIMIKUNNAN JÄSENELLE**

Arvoisa toveri! Herra kansallisneuvos Robert Grimmin esiintyminen puoluehallinnon istunnossa kuluvan vuoden tammikuun 7 p:nä yhdessä kaikkien sosialinationalistien kanssa ja huomattavassa määrin heidän etunenässäänkin puolueen edustajakokousta lykkäävän päätöslauselman *puolesta* on tehnyt lopun kärsivällisyydestä ja paljastanut lopullisesti hra kansallisneuvos R. Grimmin.

Zimmerwaldissa valitun Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan puheenjohtaja, Zimmerwaldin ja Kienthalin konferenssien puheenjohtaja, maailman „auktoiteettisin” Zimmerwaldin yhdistyksen edustaja esiintyy yhdessä sosialipatrioottien kanssa ja heidän etunenässään suoranaisena Zimmerwaldin petturina ehdottaen ajettavaksi karille puolueen edustajakokouksen, joka on jo kauan sitten ja varta vasten määrätty kutsuttavaksi koolle — Euroopan vapaimmassa ja ajan ja paikan vaatimusten puolesta suurinta kansainvälistä arvonantoa nauttivassa maassa — ratkaisemaan kysymystä, joka koskee isänmaan puolustamista imperialistisessa sodassa!!

Voidaanko olla vaiti? voidaanko pysyä tyynenä, kun kysymyksessä on tosiasia, joka ainiaaksi häpäisisi, ainiaaksi muuttaisi komediaksi koko zimmerwaldilaisen liikkeen, jolle riisuttaisi naamaria hra kansallisneuvos R. Grimmin kasvoilta?

Sveitsin sosialistinen puolue on Euroopassa ainoa sosialistinen puolue, joka on avoimesti ja virallisesti, puolueen julkisessa edustajakokouksessa, sotasensuurin ja sotilasviranomaisten haittaamatta yhtynyt Zimmerwaldiin, kannattanut sitä, antanut kaksi jäsentä Kansainväliseen sosia-

listiseen toimikuntaan, esiintynyt koko maailman nähden zimmerwaldilaisen liikkeen johtavimpana edustajana, mikäli ei puhuta Italian puolueesta, joka sotatilan painostamana on saatettu verrattomasti vaikeampiin oloihin. Ja nyt sitten Sveitsin sosialistisessa puolueessa, joka Zürichissä 4—5. XI. 1916 pitämässä edustajakokouksessaan päätti lopullisesti — vitkutuksen jälkeen, mihin oli syynä m.m. taistelu julkisia sosialipatriotteja vastaan, jotka erosivat puolueesta vasta syksyllä 1916 erilliseksi Grütli-Vereiniksi* — päätti kutsua koolle Berniin helmikuussa 1917 puolueen edustajakokouksen varta vasten päättämään sota- ja isänmaanpuolustuskysymyksestä,— tässä puolueessa on osoittautunut olevan miehiä, jotka ovat päättäneet estää edustajakokouksen pitämisen ja ajaa sen karille sekä olla antamatta työläisille mahdollisuutta, ja nimenomaan sodan aikana, keskustella ja päättää *itse* suhtautumisestaan militarismiin ja isänmaan puolustukseen.

Ja Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan puheenjohtaja osoittautui olevan niiden miesten etunenässä, joiden politiikka loukkaa koko zimmerwaldilaista liikettä!

Eikö tämä ole Zimmerwaldin täydellistä kavaltamista? Eikö tämä ole Zimmerwaldin kaikkien päätösten *häpäisemistä*?

Tämän menettelyn ymmärtämiseksi riittää, kun tarkastelee vaikkapa vain muutamia niistä motiiveista, joilla virallisesti selitellään edustajakokouksen lykkäämistä.

„Työläiset näettekös eivät ole valmiit” vielä ratkaisemaan mainittua kysymystä!

Zimmerwaldin ja Kienthalin kaikissa manifeesteissa, kaikissa päätöslauselmissa puhutaan moneen kertaan siitä, että isänmaan puolustaminen imperialistisessa sodassa, kahden imperialistisen liittouman välisessä sodassa, siirtomaiden rosvoamista ja heikkojen kansakuntien kuristamista takaa-ajavassa sodassa, on sosialismin kavaltamista riippumatta siitä, onko kysymys „suurvalloista” vai pienistä kansakunnista, jotka toistaiseksi ovat pysyneet puolueettomina. Tämä ajatus toistuu monella kymmenellä eri tavalla Zimmerwaldin ja Kienthalin kaikissa virallisissa asiakirjoissa. Tätä ajatusta on märehditty märehdimästä päästyäkin Sveitsin kaikkien sosialististen lehtien ja varsinkin „Berner

* — Grütli-liitoksi. *Toim.*

Tagwachtin”*, hra kansallisneuvos R. Grimmin toimittaman lehden, sadoissa artikkeleissa ja kirjoituksissa. K. Liebknechtille, Höglundille, Macleanille y.m. osoitetuissa myötämielisyysslausunnoissa on satoja kertoja tähdennetty sitä kaikkien zimmerwaldilaisten yhteistä vakaumusta, että nämä miehet ovat käsittäneet *oikein joukkojen* aseman ja edut, että nimenomaan *joukkojen*, t.s. sorrettujen ja riistettyjen enemmistön, myötätunto on *heidän* puolellaan, että kaikkialla, niin sotaa käyvässä „suur“-Saksassa kuin puolueettomassa pikku Ruotsissakin, proletaarit oivaltavat luokkavaistollaan sen totuuden, että isänmaan puolustaminen imperialistisessa sodassa on *sosialismin kavaltamista*.

Mutta nyt Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan puheenjohtaja esittää ulkokultaisesti ja valheellisesti puolueen edustajakokouksen lykkäämisen syyksi sen, että „työläiset eivät ole valmiit”, ja sen hyväksyvät ihastuneina ja sitä kannattavat innostuneina kaikki Sveitsin sosialistisessa puolueessa olevat *ilmeiset* sosialipatriotismien edustajat, H. Greulich, P. Pflüger, Huber, Manz-Schäppi j.n.e.

Tuo on mieltäkuohuttavaa, sietämätöntä ulkokultaisuutta ja valhetta. Kaikki tietävät — ja „Grütliäner”** lehti sanoo julkisesti tuon karvaan totuuden —, että edustajakokousta lykätään siksi, kun mainitut sosialipatriootit *pelkäävät* työläisiä, *pelkäävät* työläisten tekemän isänmaan puolustusta vastustavan päätöksen, ja he *uhkaavat* luopua Kansallisneuvoston edustajan valtuuksistaan, jos päätökseksi tulee kieltäytyminen isänmaan puolustuksesta. Sveitsin sosialistisen puolueen sosialipatrioottiset „johtomiehet”, jotka yhä vieläkin, 2½ vuoden kuluttua sodan alkamisesta, ovat „isänmaan puolustuksen” kannalla, t.s. jommankumman liittouman imperialistisen porvariston *puolustamisen* kannalla, nämä johtomiehet ovat päättäneet *estää edustajakokouksen pidon*, estää Sveitsin sosialistisia työläisiä ajamasta läpi tahtoaan, kieltää heitä sodan aikana harkitsemasta, määrittelemästä suhdettaan sotaan, „isänmaan puolustajiin”, t.s. imperialistisen porvariston lakeijoihin.

Juuri se on edustajakokouksen lykkäämisen todellinen syy, jonka kaikki hyvin tuntevat, juuri siten Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan puheenjohtaja on kavaltanut Zimmerwaldin siirtyen Sveitsin sosialistisen puolueen

* — „Bernin Vartion”. *Toim.*

** — „Grütliäinen”. *Toim.*

sosialipatrioottien puolelle *vastustamaan* Sveitsin valvutuneita työläisiä!

Juuri tämä on se karvas totuus, minkä on jo sanonut ilmeisen sosialipatrioottinen „Grütlianer”, joka muuten on aina parhaiten informoitu siitä, mitä *grütliiläiset* johtomiehet Greulich, Pflüger, Huber, Manz-Schäppi ja kumpp. ajattelevat ja tekevät sosialistisen puolueen *sisällä*, ja joka m.m. kolme päivää ennen 7. I. 1917 pidettyä istuntoa kirjoitti: *

Edustajakokouksen lykkäämisen toinen „virallinen” motiivi: valiokunta, joka varta vasten valittiin joului- tai ehkä jo marraskuussa 1916 laatimaan päätöslauselmaehdotusta sotakysymyksestä, „ei ole päässyt yksimielisyyteen”!

Niin kuin Grimm ja kumpp. eivät olisi tienneet aikaisemmin, että sellaisesta kysymyksestä Sveitsin sosialistisessa puolueessa on *mahdotonta* päästä yksimielisyyteen, jos puolueeseen jäävät eivätkä siirry sosialipatrioottiseen Grütli-puolueeseen sellaiset „johtomiehet” kuin Greulich, Pflüger, G. Müller, Huber, Manz-Schäppi, Otto Lang y.m., jotka ovat *kokonaan* „Grütli-liiton” sosialipatriotismin kannalla ja vain *pettävät* sosialistisia työläisiä kuulumalla *sosialistiseen* puolueeseen!

Niin kuin Grimm ja kumpp. vuoden 1916 kesällä eivät olisi nähneet selvästi, että isänmaanpuolustuskysymyksestä ei olla eikä voidakaan olla yhtä mieltä, sillä julkaistiinhan kesällä 1916 Pflügerin, G. Müllerin y.m. *sosialipatrioottiset* teesit ja Grimmin *täytyi* tietysti *pakostakin huomata National-Rathissa* ** tuhannet *kerrat* Greulichin ja kumpp., ellei National-Rathin koko sosialidemokraattisen ryhmän jäsenten enemmistönkin sosialipatrioottiset katsomukset!

Grimm ja kumpp. tahtovat pettää Sveitsin sosialistisia työläisiä. Sen tähden he *eivät saattaneet* valiokuntaa nimitäessään *julkisuuteen* sen jäsenten nimiä. „Grütlianer” paljasti kuitenkin *totuuden* julkaisemalla nuo nimet ja sanomalla lisäksi itsestään ymmärrettävänä totuutena, kaikkien tuntemana totuutena, että *sellainen* valiokunta ei voi tehdä yksimielistä päätöstä!

Pettääkseen työläisiä Grimm ja kumpp. *eivät* tehneet päätöstä valiokunnan päätöslauselmien *viipymättömästi*

* Tässä kohdassa käsikirjoituksessa on poisjätetty. *Toim.*

** — Kansallisneuvostossa. *Toim.*

julkaisemisesta, vaan *salasivat* totuuden työläisiltä. Kuitenkin päätöslauselmaehdotukset ovat olleet jo kauan sitten valmiit ja vieläpä painettukin salaa!!

Kuten oli odotettavissakin, Huberin, Pflügerin, Klötin ja G. Müllerin nimi on sen päätöslauselmaehdotuksen alla, jossa hyväksytään „isänmaan puolustus”, t.s. katsotaan oikeutetuksi *socialismin kavaltaminen* sodan aikana, sodan, jonka imperialistinen luonne on paljastettu jo tuhat kertaa!! Nobsin, Äffolterin, Schmidin, Nainen, Graberin nimi on päätöslauselmaehdotuksen alla, jossa tuomitaan „isänmaan puolustus”.

Katsokaapa, miten häpeämätöntä, häikäilemätöntä peliä pitävät Grimm ja sosialipatriootit sosialististen työläisten kanssa:

He toittovat, että työläiset eivät ole valmiit, ja toittovat sellaista juuri silloin, kun nuo samat johtomiehet *itse salaavat* työläisiltä jo valmiit päätöslauselmaehdotukset, joissa työläisille esitetään kaksi aatepiiriä, kaksi sovittamatonta politiikkaa, nimittäin sosialipatrioottien politiikka ja Zimmerwaldin politiikka!!

Grimm ja sosialipatriootit ovat pettäneet hävyttömästi työläisiä, sillä nimenomaan heidän päättivät estää edustajakokouksen kokoontumisen, olla julkaisematta päätöslauselmaehdotuksia ja estää työläisiä harkitsemasta ja pohtimasta avoimesti kumpaakin politiikkaa, ja nyt he itse toittovat, että työläiset „eivät ole valmiit”!

Muut edustajakokouksen lykkäämisen puolesta esitetyt „viralliset” syyt: on taisteltava kallista aikaa vastaan, käytävä vaalikamppailua j.n.e.

Kaikki nuo syyt ovat vain työläisten pilkkaamista. Kukapa ei tietäisi, että me sosialidemokraatit emme vastusta reformikamppailua, mutta erotukseksi sosialipatriooteista, erotukseksi opportunisteista ja reformisteista me emme rajoitu reformikamppailuun, vaan *alitamme* sen palvelemaan vallankumouksen puolesta käytävää taistelua? Kukapa ei tietäisi, että juuri tämä politiikka on tuotu esille useamminkin kuin kerran Zimmerwaldin ja Kienthalin manifesteissa? Meillä ei ole mitään vaaleja vastaan eikä kallista aikaa helpottavia reformeja vastaan, mutta me aseamme *etutilalle* sen, että joukoille sanotaan suoraan *totuus*, nimittäin, että kalliista ajasta ei voida päästä muutoin kuin

pakkoluovuttamalla pankit ja suuryritykset, t.s. suorittamalla yhteiskunnallinen vallankumous.

Entä mitä Zimmerwaldin yhdistyksen *jokainen* manifesti kehottaa proletariaattia tekemään *vastaukseksi* so- taan? sodan *yhteydessä*?

Ryhtymään vallankumoukselliseen joukkotaisteluun, kääntämään aseet kotimaista vihollista vastaan (ks. vuoden 1916 joulukuun lopulla annettua Internationale Sozialistische Kommissionin * viime vetoomusta „an die Arbeiterklasse” **), t.s. kääntämään aseet *omaa* porvaristoa, *omaa* hallitusta vastaan.

Eikö jokaiselle, joka vähänkin pystyy ajattelemaan, ole tämän perusteella selvää, että tosi vallankumouksellinen, tosi sosialistinen taistelu kallista aikaa vastaan ja vaalikamppailun tosi sosialistinen eikä porvarillis-reformistinen hyväksikäyttö *edellyttävät* nimenomaan sellaista politiikkaa kuin *kieltäytyminen* isänmaan puolustuksesta?

Eikö tosiaankaan ole selvää, että nimenomaan sosialipatrioottien politiikka, politiikka, jonka suuntana on „isänmaan puolustus” imperialistisessa sodassa, on *reformismin* politiikkaa, siis porvarillis-reformistista *eikä* sosialistista taistelua kallista aikaa vastaan, porvarillis-reformistista eikä sosialistista taistelua vaalikamppailun aikana?

Kuinka sillä „tekosyöllä”, että on taisteltava kallista aikaa vastaan y.m.s., voidaan „*lykätä*” edustajakokousta, jonka ratkaistavana on „isänmaanpuolustus”-kysymys (t.s. jonka on valittava *joko* sosialipatrioottinen *tai* sosialistinen politiikka)?? Grimm ja sosialipatriootit tahtovat tällä väärällä ja valheellisella argumentilla *salata* työläisiltä sen totuuden, että he aikovat taistella kallista aikaa vastaan, suorittaa vaalit j.n.e. porvarillisen reformismin eikä Zimmerwaldin hengessä.

Grimm esiintyi elokuun 6 pnä 1916 Zürichissä kuulijoinaan 115 Arbeitervertrauensleute aus der ganzen Schweiz ***, ja hän esitteli heille nimenomaan porvarillis-reformistista ja vain reformistista taistelua kallista aikaa vastaan! Grimm kulkee „varmoin askelin” *päämääräänsä* kohti: lähemmäksi sosialipatriootteja sosialistisia työläisiä *vastaan*, Zimmerwaldia *vastaan*.

* — Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan. *Toim.*

** — „työväenluokalle”. *Toim.*

*** — työläisten luottamusmiestä kalkkialta Sveitsistä. *Toim.*

Mutta jos mikä on tässä yhteydessä erikoisen inhottavaa, niin se, että Grimm *naamioi* siirtymistään sosialipatrioottien puolelle haukkumalla *voimaperäisesti ei-sveitsiläisiä* sosialipatriootteja. Nimenomaan se onkin muuan Grimmin luopuruuden pohjimmaisista alkujuurista, nimenomaan se on vuoden 1917 tammikuun 7 päivän paljastaman petospolitiikan pohjimmaisista alkusyitä.

Silmäilkääpä „*Berner Tagwachtia*”: minkälaisia haukkumasanoja tämä lehti onkaan ladellut venäläisistä, ranskalaisista, englantilaisista, saksalaisista, itävaltalaisista, sanalla sanoen kaikista... paitsi sveitsiläisistä sosialipatriooteista! Grimm on miennyt jopa niinkin pitkälle, että on sanonut Ebertiä, saksalaista sosialipatrioottia, Saksan sosialidemokraattisen puolueen Parteivorstandin * jäsentä, „einen Rausschmeisser in einem Bordell” ** („*Berner Tagwacht*”, № . . . , . . . kuun . . . pnä).

Jopa on urho tuo Grimm, jopa on ritari, eikö niin? Kuinka miehuullisesti hän hyökkääkään Bernistä käsin... Berliinissä olevien sosialipatrioottien kimppuun! Ja kuinka jalosti tämä ritari onkaan vaiti... *Bernissä ja Zürichissä olevista* sosialipatriooteista!

Mutta missä suhteessa Berliinin Ebert eroaa Zürichin Greulichista, Manz-Schäppistä ja Pflügeristä? Bernin Gustav Mülleristä, Schneebergeristä ja Dürriestä? *Ei kerrassaan missään. Kaikki he ovat sosialipatriootteja.* Kaikilla heillä on täysin sama periaatteellinen kanta. Kaikki he juurruttavat joukkoihin aatteita, jotka *eivät* ole sosialistisia, vaan „grütiläisiä”, t.s. reformistisia, nationalistisia, porvarillisia.

Laatiessaan kesällä 1916 teesinsä sotakysymyksestä ja laatiessaan ne tarkoituksellisesti pitkiksi ja epäselviksi toivossa pettää sekä vasemmistolaisia että oikeistolaisia ja „pelata” näiden kumpienkin erimielisyyksillä Grimm päätti nuo teesinsä seuraavaan lauseeseen:

„Puolue- ja ammattiliittoelinten on sovittava keskenään” (nimittäin pitäen silmällä sodan uhkaa ja vallankumouksellisten joukkoesiintymisten välttämättömyyttä).

Entä kuka on Sveitsin ammattiliittojen johdossa? Muiden muassa juuri Schneeberger ja Dürr, jotka toimittajina vas-

* — puoluehallinnon. *Toim.*

** — „bordellin ulosheittäjäksi”. *Toim.*

tasivat allekirjoituksellaan kesällä 1916 „Schweizerische Metallarbeiterzeitungista” *, toimittivat tuota lehteä taantumuksen, reformismin ja sosialipatriotismin hengessä ilmoittaen *avoimesti* olevansa „isänmaan puolustuksen” *kannalla* ja nouden *avoimesti* vastustamaan *koko* Zimmerwaldin politiikkaa.

Ja Sveitsin sosialistisen puolueen johdossa ovat sosialipatriootit Greulich, Pflüger, Manz-Schäppi, Huber j.n.e. j.n.e., kuten vuoden 1917 tammikuun 7 päivä taas kerran todisti.

Siis mihin päädytään?

Päädytään siihen, että Grimm on kehottanut teeseissään puoluetta uskomaan *sodanvastaisten* vallankumouksellisten joukkoesiintymisten johdon *juuri* sosialipatriooteille, Schneebergereille, Dürreille, Greulicheille, Pflügereille ja kumpp.! *Juuri niille, jotka vastustavat* sellaisia esiintymisiä, *juuri reformisteille!*

Nyt, vuoden 1917 tammikuun 7 pn jälkeen, Grimmin koko „taktikointi” on paljastunut loppuun saakka.

Grimm tahtoo, että häntä pidettäisiin vasemmiston päämiehenä, Kansainvälisen sosialistisen toimikunnan puheenjohtajana, zimmerwaldilaisten edustajana ja johtajana; hän pettää työläisiä jos jonkinlaisilla „ultrrrravallankumouksellisilla” fraaseilla *naamioiden* niillä *itse asiassa* puolueen vanhaa, sosialipatrioottista, porvarillis-reformistista politiikkaa.

Hän vannoo ja vakuuttaa olevansa samaa mieltä kuin K. Liebknecht, Höglund j.n.e., kannattavansa *heitä* ja ajavansa *heidän* politiikkaansa.

Mutta K. Liebknecht Saksassa ja Höglund puolueettomassa pikku Ruotsissa *eivät* kamppailleet *ulkomaisia, vaan* kotimaisia sosialipatriootteja vastaan. He hyökkäilivät kotoisessa Berliinissä ja kotoisessa Tukholmassa eikä muissa maissa olevia reformisteja ja nationalisteja vastaan. Paljastamalla säälimättä sosialipatriootteja he hankkivat itselleen kunnian olla *Berliinin* ja *Tukholman* Greulichien, Pflügerien, Schneebergerien ja Dürrien vihaamia.

Onko tosiaankin vaikea käsittää, että kun Ranskan shovinistit kehuvat saksalaista Liebknehtiä ja Saksan shovinistit englantilaista Macleania, he käyttäytyvät kuin

* — „Sveitsin Metallityöläisten Lehestä”. *Toim.*

veijarit, sillä he tahtovat salata *oman* nationalisminsa kehumalla „internationalistisin” fraasein *muiden* internationalismia? Onko tosiaankin vaikea käsittää, että Grimm käyttäytyy aivan samalla tavalla haukkuessaan kaikkien muiden maiden *paitsi* Sveitsin sosialipatriotteja ja tekee näin nimenomaan salatakseen sen, että hän on siirtynyt Sveitsin sosialipatrioottien puolelle?

Grimm on antanut saksalaiselle sosialipatriootille Ebertille haukkumanimen „Rausschmeisser in einem Bordell” *siitä hyvästä*, että tämä on varastanut Saksan työläisiltä „Vorwärtsin” *,— siitä hyvästä, että tämä *on heittänyt* ja heittää ulos puolueesta vasemmistolaisia huutaen samalla hajaannuksesta.

Entä mitä Grimm tekee yhdessä vuoden 1917 tammikuun murehdittavan 7 päivän surkeiden sankarien kanssa kotimaassaan Sveitsissä?

Eikö Grimm ole varastanut Sveitsin työläisiltä edustajakokousta, joka oli virallisesti luvattu pitää varta vasten isänmaanpuolustuskysymyksestä? Eikö Grimm hajaannuksesta huutamisella valmistele zimmerwaldilaisten erottamista puolueesta?

Älkäämme olko lapsellisen naiiveja, vaan katsokaamme totuutta suoraan silmiin!

Vuoden 1917 tammikuun 7 päivän kokouksessa Grimmin uudet ystävät ja suojelijat, sosialipatriootit, nostivat yhdessä hänen kanssaan huudon hajaannusta vastaan syyttäen tällöin hajottajaksi erikoisestikin nuorisjärjestöä ja eräs huusi puoluesihteerin Plattenille, että „er sei kein Parteisekretär, er sei Parteiverräter” **.

Voidaanko todella olla vaiti, kun puhutaan tällaista ja kun „johtajat” tahtovat pitää sen salassa puolueelta? Eikö Sveitsin sosialistisia työläisiä todellakaan suututa moinen menettely?

Mihin nuorisoliitto ja Platten ovat syyllistyneet? Vain siihen, että he ovat Zimmerwaldin vilpittömiä kannattajia, vilpittömiä zimmerwaldilaisia eivätkä pyrkyreitä. Vain siihen, että he *vastustavat* edustajakokouksen lykkäämistä. Ja kun juorukellot huutavat, että edustajakokouksen lykkäämistä vastaan samoin kuin yleensä „hänen ylhäisyyttään

* — „Eteenpäin”. *Toim.*

** — „hän ei ole puoluesihteerin, hän on puolueen kavaltaja”. *Toim.*

Grimmiä vastaan” esiintyvät muka vain Zimmerwaldin vasemmistolaiset erillisenä puolueryhmänä, niin eikö vuoden 1917 tammikuun 7 päivä todistanut sitä juorupuheeksi? Ettekö tekin, tov. Ch. Naine, joka ette ole koskaan kuulunut enempää välittömästi kuin välillisestikään, enempää virallisesti kuin epävirallisestikaan Zimmerwaldin vasemmistolaisiin, esiintynyt Grimmiä vastaan?

Hajotussyytös! Siinä todella kulunut syytös, minkä juuri joka maan sosialipatriootit esittävät nyt kaikissa maissa salatakseen sen, miten *he* heittävät ulos puolueesta Liebknechtejä ja Höglundeja.

*Kirjoitettu joulukuun 26—27 pnä 1916
(tammikuun 8—9 pnä 1917)*

*Julkaistu ensi kerran v. 1924
„Proletarskaja Revoljutsija”
aikakauslehdin 4. (27.) numerossa*

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan*